



## Kondor Katalin: Aki mindenkivel tegez?dött

2025 december 03. Flag

### Szöveg méret

Mentés

- 
- 
- 

• [0](#)

értékelve

Még nincs

Mérték

Mariska, ide figyelj!

---

77 évet élt, de már 27 éve nincs közöttünk, s rövid írásom címe alapján sokan rá is jöhettek már, hogy kir?! Írok.

Egy Kossuth-díjas és József Attila-díjas íróról és költőről, aki cseppet sem melleleg pszichológus is volt, nem is akármilyen. Vesébe látó pszichológus. Aki még azzal is viccelődött, hogy ő olyan pszichológus, aki a saját veséjébe is belelát. Nem csak ez a mondása volt szellemes, az egész életművére ezt lehet mondani, színdarabjaitól a versein át a közéleti megnyilvánulásait is idesorolva. Meglehet, sokan ráismertek, kiről írok itt, de mielőtt „nevén szólítom” az illetőt, még leírom, mit mondott, amikor megkérdezte tőle valaki – már nem tudom ki –, hogy miért is tegeződik mindenkivel? Imígyen válaszolt: „Én azon döbbenek meg, hogy engem nem néznek hülyének, tudniillik, ha Szűz Mária jön szembe velem valahol egy templomzugban, azt mondom, Mariska, ide figyelj! Ide jutottam. Egyrészt szeretem az embereket – sok hibám mellett – másrészt meg úgy gondolom, elértem azt a végtelenített kort, amelyben megadta az Isten az engedélyt.”

Bizonytal kitalálták sokan – elsősorban nyilván saját társaságának tagjai -, hogy Gyurkovics Tiborról van szó. Akinek darabjai, versei és prózai írásai mindmáig – vitathatatlanul! - nem vesztek semmit igazságukból, játszódhatnak akár egy kórházban, akár családi környezetben. Értette az életet. A magáét is, meg a másokét is. Bohém ember volt, ezért is kedvelték annyian. Nem anekdota, hanem igaz történet, hogy állítólag Tordy Géza invitálására, a Fekvéstámasz című darabjában az ezredes szerepét is eljátszotta Veszprémben, a Petőfi Színházban. Magyarán, s ezt színházi szakemberek mondják, tehetsége volt a színjátszáshoz is. Az egyik vele készített interjúmban megemlítette, hogy ő egy eleve szorongó embernek született. Nem hittem el, mert ő társaságban minden volt, csak szorongó ember nem. Így magyarázta ezt a tulajdonságát: „Én eleve szorongó embernek születtem, amiből csak úgy tudtam kikeveredni, hogy valamilyen titokzatos módon örököltem egy másik vonalat is, hogy ebből én Münchhausen báró gyanánt hajamnál fogva kirántsam magam, mert így nem lehetett élni. Ez az igazság. Na már most ezt úgy szoktam jellemezni, hogy azért lettem költő, mert embernek nem váltam be.” Ez az idézet is sejteti, kibújt belőle a pszichológus. Aztán kibújt a költő is. Sokunk öröme. Kíváncsi voltam arra is, hogy pszichológusi diplomát miért akart szerezni, amit meg is szerzett. A válasz: „Anyám még nálam és az egész környezetemnél is erőszakosabb ember volt, mint egy vadsóska, csípett, mart, harapott. Emlékszem, tizenöt éves lehettem, amikor a nagyapám ültetette gyönyörű kajsziarackfa törzsében, mellettem úgy tíz-húsz centire, zizegve állt meg az olló. Ilyen módon kapacitált, hogy vigyem be a fölhasogatott fát. Tőle ezt a mérhetetlen indulatot örököltem.” Nos, az interjúban még több titkot is elárult a családjáról, meg arról is, hogy miért akart pszichológus lenni – és lett is. Melleleg megjegyzem, hogy a vele készített interjúban megkérdeztem, mit kapott, milyen útravalót a Gyógypedagógiai Főiskolától? Mire úgy kezdte a választ, hogy „ez eddig a legjobb kérdésed, ugyanis én hálás vagyok azért, hogy gyógypedagógus lehettem. Egyrészt én belülről nem voltam olyan gazember, tehát mindig vonzódtam a nyomorult emberekhez, nem csak Dosztojevszkij révén, hanem a magam élettapasztalatából is. Úgy éreztem, ez a pálya, amin eltöltöttem közel húsz évet, nekem sokkal-sokkal többet hozott, mintha stilsztikával és finomkodó nyelvészettel foglalkoztam volna az egyetemen.”

Sok mindenről beszélgettünk még az interjúban, sajnálom, hogy nem tudom a teljes interjút közzé tenni, mindenesetre akár a gyógypedagógiáról, akár a költészetéről, színmű-írásról beszélt, rengeteget lehetett tőle tanulni. Mert lenyűgözően tudott mesélni arról, hogy írói, költői, színműírói tapasztalatait mily nagymértékben gazdagította a pszichológiai tudása. Aligha hinném, hogy oly nagyszerű színműveit meg tudtak volna születni, ha nem szerez gyógypedagógiai és pszichiátriai tapasztalatokat. Mi, akik költőként, színműíróként ismerjük őt, örülünk, hogy nagyon sok életre szóló ajándékot kaptunk tőle a műveiben. És kapunk is, ha a színházak nem felejtik el rendre bemutatni a műveit. Mert Gyurkovicsot nem lehet elfelejteni, ha sokszor olvassuk műveit, a színháziakat, a verseket, a novellákat, azaz mindent, amit írt. Közben ugyanis mindnyájan kicsit pszichológussá válunk. Higgyék el, megéri! S végül hadd fejezzem be ezt a kis ajánló cikket a szinte napra pontosan 17 évvel ezelőt elhunyt Gyurkovics Tibor egyik versével, mely szerintem a világ egyik leggyönyörűbb verse, meg tán a legrövidebb is: „A semmi is lehet minden, a minden is lehet semmi. Ahogy az első percben, csak úgy szabad szeretni.”

Kondor Katalin - [www.magyarhirlap.hu](http://www.magyarhirlap.hu)

DR. DRÁBIK JÁNOS  
**100 ÉVVEL TRIANON UTÁN**  
DVD A trianoni gyalázaatról tabumentesen



„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

**Ajánló**

---